

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL หน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 *

THE EFFECTS OF COOPERATIVE LEARNING USING STAD TECHNIQUE WITH KWL TECHNIQUE ON HUMAN AND ENVIRONMENT OF PRATHOMSUKSA 5 STUDENTS

¹พรพรรณ ลุนอูล Pornpan Lunubol, ²ระพีพัฒน์ เดือนเพ็ญศรี Rapeepat Daunphensri,

³สิริวรรณ จรัสวิวัฒน์ Sirawan Jaradrawiwat

^{1,2,3}มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University, Thailand

Corresponding Author E-mail: spzoozaa@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL ก่อนเรียนและหลังเรียน 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL กับเกณฑ์ร้อยละ 70 3) เพื่อศึกษากระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL และ 4) เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL หน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน 2) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ 3) แบบสังเกตกระบวนการทำงานกลุ่ม จำนวน 15 ข้อ 4) แบบวัดเจตคติ จำนวน 12 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ t-test dependent และ t-test for one sample ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) กระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี 4) เจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD, เทคนิค KWL, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, กระบวนการทำงานกลุ่ม, เจตคติ

Abstract

The purpose of this research were 1) to compare learning achievement on Human and Environment of Prathomsuksa 5 students who studied with cooperative learning using STAD with KWL technique before and after learning, 2) to compare learning achievement unit Human and Environment of Prathomsuksa 5 students who studied with cooperative learning using STAD with KWL technique with the criterion at 70 percent, 3) to study group work process of the Prathomsuksa 5 students who studied with cooperative learning using STAD with KWL technique, and 4) to study attitude of the Prathomsuksa 5 students who studied with cooperative learning using STAD with KWL technique. The samples were 30 Prathomsuksa 5 students derived by cluster random sampling. The instruments were; 1) 6 lesson plans, 2) 20 items of the learning achievement test, 3) 15 items of the observation form of group work process, and 4) 12 items of the attitude questionnaire. The statistics for data analysis were mean, standard deviation, t-test dependent and t-test for one sample. The research results were 1) Students' learning achievements on Human and Environment measured after learning with cooperative learning using STAD with KWL technique was higher than their learning performance measured before learning at the level of .05 significance. 2) The students' learning achievements on Human and Environment measured after learning with cooperative learning using STAD with KWL technique was higher than the 70 percent criterion at the level of .05 significance. 3) The group work process after learning with cooperative learning using STAD with KWL technique was at a high level. 4) The attitude scores toward cooperative learning using STAD with KWL technique was at the highest level.

Keywords: Cooperative learning using STAD Technique, KWL Technique, Learning Achievement, Group work process, Attitude.

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งด้านธรรมชาติ และวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ระบบข้อมูลข่าวสารที่แพร่กระจายไปอย่างรวดเร็วทั่วทุกส่วนของโลกมีอิทธิพลสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งในหลายด้าน เช่น เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การเมืองการปกครอง การศึกษา วิทยาศาสตร์ และการแพทย์ เป็นต้น สังคมของมนุษย์เริ่มมีความเป็นชุมชนเมืองมากขึ้น ท่ามกลางกระแสของความเปลี่ยนแปลงนั้น สมาชิกในสังคมต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของโลก สิ่งสำคัญที่สุดที่จะทำให้ทุกคนอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยและมีความสุขนั้นคือจะต้องมีการพัฒนาทางการศึกษา (สุคนธ์ สิ้นธพานนท์, 2551) ซึ่งการศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งของมนุษย์ในการถ่ายทอดความรู้ การสืบสานและส่งผ่านทางวัฒนธรรมจากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่ง โดยการส่งเสริมให้บุคคลเกิดการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามแนวทางที่พึงประสงค์ การจัดการศึกษาจึงเป็นกระบวนการพัฒนานำพาบุคคลไปสู่ความเจริญงอกงาม เมื่อบุคคลงอกงามสังคมก็เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี

ขึ้นและอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (วิณา ประชากุล และประสาธต์ เนื่องเฉลิม, 2554) ซึ่งทักษะสำคัญที่เด็กและเยาวชนพึงมีในศตวรรษที่ 21 คือ เน้นให้ผู้เรียนได้มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ และมีทักษะในการอ่าน การเขียนและการคิดคำนวณ ซึ่งถ้าบุคลากรทางการศึกษาโดยเฉพาะครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะสำคัญดังกล่าวย่อมส่งผลดีต่อผู้เรียน (สุนทร สันธพานนท์, 2551)

สังคมศึกษานับเป็นวิชาที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศ เพราะสังคมศึกษาเป็นวิชาที่มุ่งศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกัน มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มนุษย์กับสถาบันต่างๆ ทางสังคม โดยสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องและส่งผลต่อการดำรงชีวิต การเตรียมความพร้อมเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาและสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ตลอดจนการประพฤติปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกัน (อิทธิเดช น้อยไม้, 2560)

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยและการสังเกตการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบว่าการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่ยังเน้นการบรรยายให้ความรู้ เน้นรูปแบบการสอนที่ไม่ยืดหยุ่นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขาดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยกระตุ้นความสนใจผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนไม่เอาใจใส่ในการเรียน เกิดความเบื่อหน่ายเพราะครูเป็นผู้บอกความรู้ทางเดียวทำให้ผู้เรียนขาดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนั้นผู้เรียนยังขาดทักษะการทำงานกลุ่มเพราะส่วนใหญ่เป็นการสอนแบบบรรยาย ทำให้ผู้เรียนไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในเวลาเรียน ไม่มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ไม่ได้ร่วมมือกันเรียนรู้ ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และจากผลด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2559) พบว่า ผลด้านการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดอัมพวัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในสาระภูมิศาสตร์ ย้อนหลังเป็นเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557-2559 มีคะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนใน แต่ละปี เท่ากับ 50.54, 35.10 และ 36.42 ตามลำดับ พบว่าคะแนนเฉลี่ยในปีการศึกษา 2558-2559 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าปีการศึกษา 2557 และจากปีการศึกษา 2558-2559 คะแนนเฉลี่ยมีแนวโน้มสูงขึ้นแต่ก็ไม่ถึงร้อยละ 50 จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ที่กล่าวมาข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงการจัดการเรียนการสอนของครูว่าขาดทักษะและวิธีการในการจัดการเรียนรู้ที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะการคิดวิเคราะห์ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ตรงตามเป้าหมาย เพื่อเป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ตรงตามเป้าหมายครูจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ไปจากเดิม

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD (Student Teams Achievement Divisions) เป็นแนวทางหนึ่งที่น่าสนใจ ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยเพื่อให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน แต่ละกลุ่มมีสมาชิกประมาณ 4-5 คน ซึ่งสมาชิกภายในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน ใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อแสวงหาความรู้ร่วมกัน ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ร่วมกันตัดสินใจ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและมีความรับผิดชอบร่วมกัน ประเมินความรู้ความสามารถของสมาชิกเป็นรายบุคคลแล้วนำคะแนนของแต่ละคนมาคิดเป็นคะแนนกลุ่ม แล้วจัดอันดับคะแนนกลุ่มและทำการปิดประกาศหรืออาจจะเสริมแรงด้วยการให้รางวัลหรือคำชมเชย มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการสอน (Teach) 2) การเรียน

เป็นกลุ่ม (Team study) 3) ขั้นตอนสอบ (Test) 4) ขั้นตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม (Team Recognition) (Slavin, 1995)

การจัดการเรียนรู้เทคนิค KWL เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการอ่านซึ่งสอดคล้องกับทักษะการคิดอย่างรู้ตัวว่าตนคิดอะไร มีวิธีคิดอย่างไร สามารถตรวจสอบความคิดของตนเองได้ และสามารถปรับเปลี่ยนกลวิธีการคิดของตนได้ โดยผู้เรียนจะได้รับการฝึกให้ตระหนักในกระบวนการทำความเข้าใจตนเอง มีการวางแผน ตั้งจุดมุ่งหมายตรวจสอบความเข้าใจของตน มีการจัดระบบข้อมูลเพื่อการดึงมาใช้ภายหลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้น K (What I know) 2) ขั้น W (What do I want to) 3) ขั้น L (What I learn) (Ogle, 1986)

จากการศึกษาสภาพปัญหา ความสำคัญ วิธีการสอนรูปแบบต่างๆ และงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น เห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD และการจัดการเรียนรู้เทคนิค KWL เป็นวิธีการสอนที่มีความเหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับการจัดการเรียนรู้เทคนิค KWL มาใช้ในการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กระบวนการทำงานกลุ่ม และเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL ก่อนเรียนและหลังเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL กับเกณฑ์ร้อยละ 70
3. เพื่อศึกษากระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL
4. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL หน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ตัวแปรที่ศึกษา 1) ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL หน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กระบวนการทำงานกลุ่ม และเจตคติของนักเรียน
2. ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอัมพวัน อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้อง มีนักเรียนทั้งสิ้น 60 คน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนวัดอัมพวัน อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้อง ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 30 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL หน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 แผน ใช้เวลา 12 ชั่วโมง มีค่าความเหมาะสม และ ค่าความสอดคล้อง (IOC) อยู่ในระดับมากที่สุดทุกแผนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 1) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใช้วัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย แบบทดสอบเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ มีค่าความสอดคล้อง (IOC) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.80 -1.00 นำไปทดสอบใช้ (Tryout) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวน 30 คน ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ดังนี้ ค่าความยากง่ายมีค่าระดับตั้งแต่ 0.20-0.80 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าระดับตั้งแต่ 0.22-0.70 และค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder-Richardson พบว่าค่าความเชื่อมั่นมีค่าเท่ากับ 0.83 2) แบบสังเกตกระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 15 ข้อ มีค่าความสอดคล้อง (IOC) พบว่ามีค่าเท่ากับ 1.00 นำไปทดสอบใช้ (Tryout) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวน 30 คน ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ดังนี้ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าระดับตั้งแต่ 0.46-0.87 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alfa Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) พบว่าค่าความเชื่อมั่นมีค่าเท่ากับ 0.94 3) แบบวัดเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL จำนวน 12 ข้อ มีค่าความสอดคล้อง (IOC) พบว่ามีค่าเท่ากับ 1.00 นำไปทดสอบใช้ (Tryout) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวน 30 คน ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ดังนี้ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าระดับตั้งแต่ 0.21-0.73 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alfa Coefficient) ของ Cronbach พบว่าค่าความเชื่อมั่นมีค่าเท่ากับ 0.76

5. การดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล 1) ทำการสุ่มกลุ่มทดลองจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอัมพวัน จังหวัดชลบุรี จากทั้งหมด 2 ห้อง มา 1 ห้อง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) 2) ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใช้วัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย แบบทดสอบเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) ชนิด 4 ตัวเลือก รวมทั้งสิ้น 20 ข้อ 3) นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 12 ชั่วโมง 4) ใช้แบบสังเกตกระบวนการทำงานกลุ่มสังเกตการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 6 ครั้ง และเนื่องจากระยะเวลาที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเกิดสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID 19) ผู้วิจัยจึงได้สร้างมาตรการป้องกันภายในห้องเรียนคือให้นักเรียนใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลา ล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์บ่อยๆ และเว้นระยะห่างโดยประมาณ 1 เมตร โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตการทำงานร่วมกันของนักเรียน 5) เมื่อสิ้นสุดการเรียนแล้วให้ทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ฉบับเดิม) และใช้แบบวัดเจตคติ 6) นำผลคะแนนที่ได้จากการตรวจแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบ

สังเกตกระบวนการทำงานกลุ่ม แบบวัดเจตคติ มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อไปทดสอบสมมติฐานต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล 1) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent samples (ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1) 2) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ One sample (ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2) 3) วิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการทำงานกลุ่ม โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 4) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาเจตคติ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL ก่อนเรียนและหลังเรียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL ก่อนเรียนและหลังเรียน

พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย	n	คะแนนเต็ม	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t	P (1-tailed)
			$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ความเข้าใจ	30	8	3.50	1.53	6.10	1.42	15.277*	.000
การวิเคราะห์	30	9	3.47	1.36	7.17	1.42	19.826*	.000
การนำไปใช้	30	3	1.43	0.73	2.30	0.79	6.500*	.000
รวม	30	20	8.40	2.93	15.57	2.57	27.717*	.000

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL หน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.40 และเมื่อได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL หน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.57 และเมื่อพิจารณาแบบทดสอบรายด้านทั้ง 3 ด้านพบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน จึงสรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL หน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ ร้อยละ 70

การทดสอบ	<i>n</i>	คะแนนเต็ม	คะแนนเกณฑ์	$\bar{X}$	<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>P</i> (1-tailed)
หลังเรียน	30	20	14	15.57	2.57	3.340*	.001

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL หน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 15.57 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 77.85 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2

3. ผลการศึกษากระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการศึกษากระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL

รายการ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	แปลผล
ด้านผู้นำกลุ่ม			
1. มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	2.86	0.28	ดี
2. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	2.77	0.33	ดี
3. อธิบายให้เพื่อนฟังเมื่อเพื่อนมีข้อสงสัยหรือไม่เข้าใจ	2.76	0.35	ดี
ค่าเฉลี่ยด้านผู้นำกลุ่ม	2.80	0.32	ดี
ด้านบทบาทสมาชิกกลุ่ม			
4. มีความกระตือรือร้นในการทำงานกลุ่ม	2.78	0.33	ดี
5. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันภายในกลุ่ม	2.83	0.32	ดี
6. รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม	2.92	0.27	ดี
7. ใช้คำพูดที่สุภาพเหมาะสม	3.26	0.30	ดีมาก
8. ปฏิบัติตามมติของกลุ่มด้วยความเต็มใจ	2.93	0.27	ดี
9. ใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ปัญหา	2.85	0.36	ดี
10. ปฏิบัติงานเสร็จตามกำหนดเวลา	3.01	0.26	ดีมาก
ค่าเฉลี่ยด้านบทบาทสมาชิกกลุ่ม	2.94	0.30	ดี
ด้านกระบวนการทำงาน			
11. มีการวางแผนการทำงานกลุ่มร่วมกัน	3.07	0.34	ดีมาก
12. มีการแบ่งหน้าที่ตามความสามารถ	2.94	0.37	ดี

13. มีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม	2.95	0.35	ดี
14. มีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลงาน	2.59	0.34	ดี
15. มีการเสนอแนวทางการแก้ปัญหาาร่วมกัน	2.68	0.36	ดี
ค่าเฉลี่ยด้านกระบวนการทำงาน	2.85	0.35	ดี
ค่าเฉลี่ยรวม	2.88	0.32	ดี

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยของกระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL ($\bar{X} = 2.88$ และ $S.D. = 0.32$) อยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงจากมากไปน้อย พบว่า นักเรียนมีกระบวนการทำงานกลุ่ม ที่สูงที่สุดในด้านบทบาทสมาชิกกลุ่ม ($\bar{X} = 2.94$ และ $S.D. = 0.30$) รองลงมาคือด้านกระบวนการทำงาน ($\bar{X} = 2.85$ และ $S.D. = 0.35$) ส่วนกระบวนการทำงานกลุ่มด้านที่ต่ำที่สุดคือด้านผู้นำกลุ่ม ($\bar{X} = 2.80$ และ $S.D. = 0.32$)

4. ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL หน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL หน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

รายการ	$\bar{X}$	SD	แปลผล
ด้านการจัดการเรียนรู้			
1. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้	4.70	0.47	มากที่สุด
2. นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนเพื่อแก้ปัญหา	4.67	0.48	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยด้านการจัดการเรียนรู้	4.69	0.48	มากที่สุด
ด้านบรรยากาศการเรียนรู้			
3. นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ	4.87	0.35	มากที่สุด
4. นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนในกลุ่ม	4.90	0.31	มากที่สุด
5. นักเรียนรู้สึกมีความสุขและสนุกสนานในการเรียน	4.80	0.48	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยด้านบรรยากาศการเรียนรู้	4.86	0.38	มากที่สุด
ด้านสื่อและอุปกรณ์			
6. ครูผู้สอนมีสื่อการสอนที่หลากหลาย	4.77	0.43	มากที่สุด
7. สื่อการสอนที่ครูใช้มีเนื้อหาที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.73	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยด้านสื่อและอุปกรณ์	4.75	0.44	มากที่สุด
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ			
8. กิจกรรมการเรียนการสอนของครูทำให้นักเรียนได้ทบทวนความรู้เดิม	4.67	0.48	มากที่สุด
9. กิจกรรมการเรียนการสอนของครูทำให้นักเรียนรู้จักตั้งคำถามหรือจุดประสงค์ในการเรียนรู้	4.60	0.50	มากที่สุด

รายการ	$\bar{X}$	SD	แปลผล
10. กิจกรรมการเรียนการสอนของครูทำให้นักเรียนรู้จักการหาคำตอบจากคำถามหรือจุดประสงค์ในการเรียนรู้ที่นักเรียนได้ตั้งไว้	4.63	0.49	มากที่สุด
11. กิจกรรมการเรียนการสอนของครูทำให้นักเรียนรู้จักเชื่อมโยงความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่	4.63	0.49	มากที่สุด
12. กิจกรรมการเรียนการสอนของครูทำให้นักเรียนมีความรักความสามัคคีกันมากขึ้น	4.80	0.41	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.67	0.47	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.73	0.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยของเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL หน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มีเจตคติทางบวก ($\bar{X} = 4.73$ และ S.D. = 0.44) อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงจากมากไปน้อย พบว่า นักเรียนมีเจตคติที่สูงที่สุดในด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.86$ และ S.D. = 0.38) รองลงมาคือด้านสื่อและอุปกรณ์ ($\bar{X} = 4.75$ และ S.D. = 0.44) รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.69$ และ S.D. = 0.48) ส่วนเจตคติด้านที่ต่ำที่สุดคือด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.67$ และ S.D. = 0.47)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL หน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถอภิปรายผลการวิจัยดังประเด็นต่อไปนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและเกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ 70) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 และข้อที่ 2 ตามลำดับ เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม แต่ละคนมีระดับความสามารถที่แตกต่างกันซึ่งประกอบไปด้วย คนเก่ง ปานกลาง และอ่อน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า ในการเรียนรู้สมาชิกทุกคนต้องช่วยกันระดมความคิดเพื่อนำความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ ตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้โดยครูเป็นผู้กระตุ้นด้วยคำถาม และค้นหาคำตอบด้วยตนเองจากสื่อการเรียนการสอนที่ครูนำเสนอ สมาชิกในกลุ่มต้องช่วยเหลือกัน เป็นกำลังใจซึ่งกันและกัน ทำการทดสอบเป็นรายบุคคลแล้วคิดคะแนนพัฒนาการ นำคะแนนพัฒนาการมารวมเป็นคะแนนของกลุ่มซึ่งกลุ่มที่ทำคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดจะได้รับรางวัลและคำชมเชย ซึ่งจุดเด่นของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD คือ การคิดคะแนนพัฒนาการซึ่งเป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยอาศัยกระบวนการกลุ่ม ไม่ได้ทำให้นักเรียนเกิดการแข่งขันแบบ แพ้-ชนะ แต่เป็นการแข่งขันกับตนเอง สอดคล้องกับ Slavin (1995) อธิบายว่า จุดประสงค์ของการกำหนดฐานคะแนน และคะแนนพัฒนาการเพื่อให้นักเรียนทุกคนเกิดแรงจูงใจในการทำคะแนนสูงสุดให้แก่กลุ่มของตนเอง ไม่ว่าเขาจะเคยมีผลการเรียนในอดีตเป็นอย่างไรก็ตาม จะ

ทำให้นักเรียนเข้าใจดีว่าเป็นการยุติธรรมที่จะเปรียบเทียบนักเรียนแต่ละคนด้วยผลการเรียนในอดีตของเขาเอง เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนเขาสูงขึ้นเรียนด้วยระดับทักษะและประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของวรัญญา บุรินทร์รัตน์ (2559) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL plus พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของวันวิดา กิจเงา (2557) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL plus พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของโสภิตา โตโสภณ (2556) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่อง บทประยุกต์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD ร่วมกับเทคนิค KWDL พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของนาถศิริ มุพิลา (2554) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค STAD เรื่อง วิธีเรียงสับเปลี่ยนและวิธีการจัดหมู่ พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย ร้อยละ 76.09 และมีจำนวนนักเรียนร้อยละ 78.05 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป

จากผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้นทำให้สามารถสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้

2. กระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาารายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า กระบวนการทำงานกลุ่มด้านที่สูงที่สุดคือ ด้านบทบาทสมาชิกกลุ่ม ผู้วิจัยสังเกตพบว่า นักเรียนจะมีความกระตือรือร้นในการเรียนและการทบทวนบทเรียนสำหรับการทดสอบย่อยในแต่ละครั้ง เพราะนักเรียนจะรู้สึกตื่นเต้นว่าตนเองจะสามารถทำคะแนนได้มากกว่าครั้งที่แล้วหรือไม่ และกลุ่มของตนเองจะได้คะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับใด ซึ่งหัวหน้ากลุ่มจะเป็นผู้ที่ช่วยทบทวนความรู้ให้กับสมาชิกด้วยการถามคำถามและให้เพื่อนสมาชิกช่วยกันตอบคำถาม ภายในกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน แต่จะมีนักเรียนเพียงแค่ 3-4 คนเท่านั้นที่จะช่วยแสดงความคิดเห็น ส่วนที่เหลือจะนั่งเฉยๆปฏิบัติตามอย่างเดียวเวลาพูดคุยหรือปรึกษากันนักเรียนจะใช้ถ้อยคำที่สุภาพและเหมาะสมส่วนใหญ่สมาชิกจะสามารถปฏิบัติตามมติของกลุ่มได้เป็นอย่างดี สามารถใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา ไม่เกิดการทะเลาะ ทุกกลุ่มสามารถทำงานเสร็จตรงเวลาที่กำหนด รองลงมาคือด้านกระบวนการทำงาน ผู้วิจัยสังเกตพบว่า สมาชิกแต่ละกลุ่มจะมีการวางแผนการทำงานร่วมกัน และมีการแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน โดยส่วนใหญ่หัวหน้ากลุ่มจะสอบถามสมาชิกภายในกลุ่มว่าใครอยากทำหน้าที่อะไร ทุกคนในกลุ่มก็จะช่วยกันดูความเหมาะสมและหัวหน้ากลุ่มจะเป็นคนตัดสินใจว่าใครได้รับหน้าที่อะไรบ้าง แต่จะมีบางกลุ่มที่หัวหน้ากลุ่มเป็นคนแบ่งหน้าที่ให้กับสมาชิกโดยไม่ได้ถามความสมัครใจแต่จะมองจากความสามารถ โดยส่วนใหญ่สมาชิกภายในกลุ่มจะมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นอย่างดี โดยเฉพาะนักเรียนที่อ่านและเขียนหนังสือได้คล่องก็จะช่วยแสดงความคิดเห็นเป็นส่วนมาก หลังจากทำงานเสร็จแล้วสมาชิกจะช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องและความเรียบร้อยของผลงาน และมีการเสนอข้อคิดเห็นในการ

ปรับปรุงและแก้ไขผลงานให้ถูกต้อง กระบวนการกลุ่มด้านที่น้อยที่สุดคือด้านผู้นำกลุ่ม ($\bar{X} = 2.80$ และ $SD = 2.80$) ผู้วิจัยสังเกตพบว่า นักเรียนที่มีความเป็นผู้นำจะกล้าคิดกล้าแสดงออก จะอาสาเป็นตัวแทนในการทำกิจกรรมต่างๆ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงาน กล้าพูด กล้าตอบคำถาม กล้าแสดงความคิดเห็น สามารถดูแลสมาชิกภายในกลุ่มให้อยู่ในกฎกติกาได้ ส่วนนักเรียนที่เป็นผู้ตามจะไม่ค่อยกล้าแสดงออก มีการแสดงความคิดเห็นน้อย จะปฏิบัติตามคำสั่งของหัวหน้ากลุ่มด้วยความเต็มใจ ผู้นำกลุ่มจะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการอธิบายให้เพื่อนฟังเมื่อเพื่อนมีข้อสงสัยหรือไม่เข้าใจได้ โดยส่วนใหญ่ผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดี ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของวุฒิชัย จารุภัทรกุล (2559) ได้ศึกษาพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับการเรียนการสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานร่วมกันอยู่ระดับดี และสอดคล้องกับผลการวิจัยของบัญชา ชินโณ (2556) ได้ศึกษาพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับการกระบวนการสร้างตัวแบบเชิงคณิตศาสตร์ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานร่วมกันอยู่ในระดับดี

จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาข้างต้นทำให้สามารถสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL ทำให้กระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับดี

3. เจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า นักเรียนมีเจตคติสูงที่สุดในด้านบรรยากาศการเรียนรู้ เพราะบรรยากาศภายในห้องเรียนเปลี่ยนไปจากเดิม ซึ่งเดิมนักเรียนจะนั่งเรียนเป็นคู่ จากนั้นมีการเปลี่ยนให้นักเรียนไปนั่งเป็นกลุ่ม ซึ่งสมาชิกภายในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน มีการแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน นักเรียนมีการแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนและครูได้อย่างอิสระด้วยเหตุผลและถ้อยคำที่สุภาพ สมาชิกภายในกลุ่มมีเป้าหมายเดียวกันคือคะแนนพัฒนาการและความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งในการทดสอบแต่ละครั้งเป็นการแข่งกับตนเองที่ต้องตั้งใจเรียนและทำคะแนนให้มากขึ้นจากครั้งก่อน ไม่ใช้การทดสอบเพื่อทำคะแนนให้ได้มากที่สุด นักเรียนจึงไม่รู้สึกกดดัน นักเรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน จึงทำให้นักเรียนมีความสุขและสนุกสนานในการเรียน เจตคติที่รองลงมาคือด้านสื่อและอุปกรณ์ เพราะในการสอนครูมีสื่อการสอนที่หลากหลาย เช่น ใบความรู้ วิดีโอ รูปภาพ เป็นต้น ซึ่งใบความรู้ใช้ได้กับนักเรียนที่อ่านคล่อง ส่วนนักเรียนที่อ่านไม่คล่องจะให้เพื่อนภายในกลุ่มช่วยเหลือด้วยการอ่านให้ฟัง และภายในห้องเรียนที่เรียนประจำไม่มีโทรทัศน์ทำให้ไม่สามารถเปิดวิดีโอได้ จึงทำให้ต้องย้ายห้องเรียนในช่วงที่มีการใช้สื่อวิดีโอ เจตคติที่รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนรู้ นักเรียนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นการตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น การปฏิบัติตามกฎกติกา แต่จะมีนักเรียนในกลุ่มอ่อนที่ยังไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็นเท่าที่ควร ต้องให้เพื่อนในกลุ่มและครูช่วยกระตุ้นด้วยการใช้คำถามหรือให้แสดงความคิดเห็นที่ไม่ซับซ้อนจนเกินไป เพื่อให้นักเรียนมีความรู้สึกว่าได้ตอบคำถามได้ จึงทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในตนเองและมีกำลังใจในการเรียนมากขึ้น และเจตคติด้านที่น้อยที่สุดคือด้านประโยชน์ที่ได้รับ เพราะระดับความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนไม่เท่ากัน ความรู้เดิมของนักเรียนมีไม่เท่ากัน นักเรียนไม่สามารถตั้งคำถามหรือจุดประสงค์ในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองทั้งหมด ครูต้องคอยให้คำแนะนำเพื่อให้การตั้งคำถามของนักเรียนเป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้ นั้น นักเรียนสามารถช่วยกันหาคำตอบจากคำถามหรือจุดประสงค์ในการเรียนรู้ได้ดี นักเรียนมีความเข้าใจในกระบวนการทำงานกลุ่มทำให้นักเรียนมีความสามัคคีกันมากขึ้น จากเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของกัญญพัช นวลจันทร์ (2555) ได้ศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สาระประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง รู้จักเมืองเชริน พบว่า นักเรียนมีเจตคติโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของจินตนา โทณไทย (2558) ได้ศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยวิธีการสอนแบบ KWL-Plus พบว่า นักเรียนมีเจตคติโดยรวมอยู่ในระดับดี

จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาข้างต้นทำให้สามารถสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมากขึ้น

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL หน่วยการเรียนรู้ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน กับเกณฑ์ร้อยละ 70 เพื่อศึกษากระบวนการทำงานกลุ่ม และเพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียน โดยองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย คือ รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL

จากภาพที่ 1 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน (Introduction) ครูบอกจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียนและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความอยากรู้โดยการใช้คำถาม ภาพ และการยกตัวอย่าง

ขั้นที่ 2 การเรียนเป็นกลุ่ม (Team-KWL study) จัดนักเรียนเป็นกลุ่มๆละ 5 คนโดยความสามารถและเพศ ให้ทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันและปฏิบัติตามกฎกติกาที่ตั้งไว้ โดยมีขั้นตอนย่อย ได้แก่ 1) K-นักเรียนทบทวนความรู้หรือประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับบทเรียน 2) W-นักเรียนตั้งคำถามที่อยากรู้เกี่ยวกับบทเรียน 3) L-นักเรียนได้เรียนรู้อะไรจากสิ่งที่เรียน 4) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้

ขั้นที่ 3 ทดสอบ (Test) ทดสอบนักเรียนเป็นรายบุคคลและตรวจคำตอบเพื่อหาคะแนนพัฒนาการ

ขั้นที่ 4 ตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม (Team Recognition) หาคะแนนพัฒนาการของแต่ละคนและกลุ่ม กลุ่มที่ทำคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดจะได้รับรางวัล ได้แก่ กลุ่มเก่ง (GOODTEAM) กลุ่มเก่งมาก (GREATTEAM) กลุ่มยอดเยี่ยม (SUPERTEAM)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูควรมีการอธิบายขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างละเอียดให้นักเรียนเข้าใจ เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่ซึ่งนักเรียนยังไม่คุ้นเคย ไม่ว่าจะเป็นการคิดคะแนนพัฒนาการ เป้าหมายการทำงานกลุ่ม และการเขียนข้อมูลลงในตาราง KWL ต้องให้นักเรียนเข้าใจสิ่งเหล่านี้ก่อนจึงจะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างราบรื่นและสามารถบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้

1.2 ครูควรสร้างความตระหนักถึงกระบวนการทำงานกลุ่ม และความสำเร็จของกลุ่ม เพื่อให้ นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้จักการแบ่งหน้าที่ ให้สมาชิกภายในกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ใช้คำพูดที่สุภาพในการสื่อสาร และใช้เหตุผลการแก้ปัญหา

1.3 ในขณะที่นักเรียนทำงานกลุ่มอยู่ครูควรเดินดูตามกลุ่มต่างๆ ครูอาจจะเข้าไปสังเกตการณ์ หรือฟังการอภิปรายของกลุ่มต่างๆ ช่วยเหลือให้คำแนะนำและชมเชยกลุ่มที่ทำงานได้ดี

1.4 รางวัลคือแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่จะทำให้ นักเรียนตั้งใจเรียน ดังนั้นควรเป็นรางวัลที่นักเรียนต้องการ ซึ่งก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรสอบถามนักเรียนก่อนว่านักเรียนต้องการรางวัลอะไร เช่น การกล่าวชื่นชม การติดประกาศ อุปกรณ์การเรียน เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการสังเกตกระบวนการทำงานกลุ่มควรมีผู้สังเกตตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เพื่อไม่ให้เกิดอคติ

2.2 ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL กับเนื้อหาวิชาอื่นๆ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และบูรณาการร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อให้เกิดความหลากหลายในการจัดการเรียนการสอนในเนื้อหาวิชาและครอบคลุมทุกระดับชั้น

2.3 ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL มาศึกษาร่วมกับตัวแปรอื่นๆ เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความคงทนในการเรียนรู้ ทักษะในการอ่าน ทักษะในการแก้ไขปัญหา ความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กัญญพัช นวลจันทร์. (2555). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สาระประวัติศาสตร์ **ท้องถิ่นเรื่องรู้จักเมืองเชรัน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จินตนา โทไทย. (2558). การพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 **โดยวิธีการสอนแบบ KWL-Plus**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นาถศิริ มุพิลา. (2554). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค **STAD เรื่องวิธีเรียงสับเปลี่ยนและวิธีการจัดหมู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บัญชา ชินโณ. (2556). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้รูปแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) **ร่วมกับกระบวนการสร้างตัวแบบเชิงคณิตศาสตร์ ที่ส่งผลความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วรัญญา บุรินทร์รัตน์. (2559). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความ ระดับชั้น **มัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL plus**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วันวิดา กิจเงา. (2557). การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ **จัดการเรียนรู้โดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL Plus**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วีณา ประชากุล และประสาธ เนืองเฉลิม. (2554). รูปแบบการเรียนการสอน. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วุฒิชัย จารุกัทรกุล. (2559). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อวิชาชีพวิชา และพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ **ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับการเรียนการสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2559). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) **ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. แหล่งที่มา <http://www.niets.or.th> สืบค้นเมื่อ 18 มี.ค. 2561.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2551). การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่ เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิคฟรีนติ้ง.

-
- โสภิตา โตโสภณ. (2556). การพัฒนาแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องบทประยุกต์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWDL. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อิทธิเดช น้อยไม้. (2560). หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โอเอสพริ้นติ้งเฮ้าส์.
- Ogle, D. (1986). K-W-L : A Teaching Model That Develops Active Reading of Expository Text. *The Reading Teacher*. 39(6). 565-567.
- Slavin, R.E. (1995). *Cooperative learning: theory, research, and practice*. Boston: Allyn & Bacon.